

Uniunea Avocaților din Republica Moldova

Союз Адвокатов Республики Молдова

Union of Advocates of the Republic of Moldova

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 46, tel.: 022226152, fax: 022226152
e_mail: uniunea.avocatilor.rm@gmail.com, www.uam.md

Consiliul Uniunii Avocaților

HOTĂRÂREA nr. 08 – 13 / 23.05.2025 privind constatarea stării de incompatibilitate

La 23 mai 2025 Consiliul UA în ședință ordinară a examinat chestiunile cu privire la starea de incompatibilitate a activității de avocat a Domnului Postica Alexandru cu funcția de demnitate publică ocupată - membru al Consiliului Superior al Magistraturii și a constatat după cum urmează.

1. La 23.04.2025, secretariatul Uniunii Avocaților din Republica Moldova a înregistrat cu nr. 1072/2025 petiția semnată de dl avocat Turuta Constantin, privind verificarea stării de compatibilitate a avocatului Postica Alexandru cu funcția ocupată de membru al Consiliului Superior al Magistraturii;
2. La 25.04.2025, secretariatul Uniunii Avocaților din Republica Moldova a înregistrat cu nr. 1101/2025 petiția dlui avocat Igor Hlopețchi, prin care solicită constatarea admiterii incompatibilităților de către avocatul Alexandru Postica, deținător a licenței de exercitare a profesiei de avocat nr. 1217 din 22 decembrie 2006 și membru al Consiliului Superior al Magistraturii.
3. La 29.04.2025, secretariatul Uniunii Avocaților din Republica Moldova a înregistrat cu nr.1110/2025 petiția dnei Mariana Ursachi, care solicită verificarea și constatarea stării de incompatibilitate în exercitarea profesiei de avocat a avocaților Ion Guzun, Alexandru Postica și Sergiu Băieșu, cu funcția de demnitate publică de membru al Consiliului Superior al Magistraturii.
4. Avocatul Postica Alexandru și-a prezentat poziția în scris prin adresele înregistrate la secretariatul Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu nr.1262/2025 din 13.05.2025, nr.1334/2025 din 20.05.2025, nr.1350/2025 din 21.05.2025 și nr.1378/2025 din 22.05.2025.
5. Prin Hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova nr. 08-10/23.05.2025 sa decis conexarea procedurilor administrative inițiate în temeiul petițiilor dlui avocat Igor Hlopețchi și a dnei Ursachi Mariana în partea ce ține de verificarea stării de incompatibilitate a domnului avocat Postica Alexandru, cu procedura administrativă inițiată în temeiul cererii dlui avocat Turuta Constantin.
6. Potrivit art. 39 lit. b) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, *Consiliul Uniunii Avocaților soluționează, în perioada dintre sesiunile Congresului, problemele privind exercitarea profesiei de avocat, cu excepția celor date în competența Congresului.* Totodată, potrivit art. 13 alin. (3) din Statutul profesiei de avocat din 29.01.2011, „(3) Stările de incompatibilitate prevăzute la art. 11 din Lege se verifică și se constată de către Consiliul Uniunii Avocaților la cerere sau din oficiu.”
7. Din analiza normelor legale menționate supra rezultă că, în activitatea sa, Consiliul Uniunii Avocaților nu verifică stări de incompatibilitate ipotetice, ci situații de fapt concrete și existente la momentul verificării stărilor de incompatibilitate de către Consiliul Uniunii

- Avocaților. Prin urmare, Consiliul Uniunii Avocaților va verifica doar stările de incompatibilitate prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, în limitele atribuite acestuia prin lege și Statutul profesiei de avocat, în raport cu avocatul Alexandru Postica.
8. Verificând preținsele stări de incompatibilitate a activității de avocat cu funcția concomitent ocupată de dl avocat Alexandru Postica invocată în petiții, Consiliului Uniunii Avocaților constată că dl. **Postica Alexandru** are statut de avocat în temeiul licenței nr. 1217 eliberată la 22.12.2006 și desfășoară activitate de avocat în cadrul BAA „Postica Turuta Attorneys” în temeiul deciziei nr. 104 din 26.04.2021.
 9. În temeiul Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 62 din 30 martie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 31 martie 2024, dl. Alexandru Postica a fost numit în calitate de membru al Consiliului Superior al Magistraturii (în continuare - CSM).
 10. Prin cererea nr. 1044/2023, dl. Postica Alexandru a solicitat consemnarea suspendării activității de avocat, invocând dispozițiile art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, potrivit căreia profesia de avocat este incompatibilă cu oricare funcție de demnitate publică. Deasemenea a invocat că art. 11 a Legii nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (în continuare – Legea nr. 947/2010), impune membrilor care nu fac parte din rândul judecătorilor să respecte incompatibilitățile și interdicțiile specificate la art. 8 din Legea cu privire la statutul judecătorului. La fel, a făcut trimitere la anexa din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu demnitate publică (în continuare – Legea nr. 199/2010), care expres stabilește că persoana cu demnitate publică este Membru al Consiliului Superior al Magistraturii cu activitatea de bază în Consiliul. Dl. Postica Alexandru a mai invocat că deși noțiunea citată nu este reglementată, iar ANI nu a explicat în termenii optimi această situație, totuși a solicitat suspendarea activității de avocat, sub rezerva dreptului de a-și relua activitatea în „*situația în care legislația va permite această cumulare*”.
 11. Prin ordinul nr. 96-SG/UA/2023 din 26 aprilie 2023, semnat de Secretarul General Mariana Romaniuc a fost dispusă consemnarea suspendării activității de avocat a Dlui Postica Alexandru în temeiul art. 13 alin. (1) lit. b) al Legii cu privire la avocatură, adică „*în caz de incompatibilitate, pe durata existenței acestei stări;*”.
 12. La 16.08.2023, avocatul Postica Alexandru în temeiul cererii nr.2080/2023 a solicitat consemnarea reluării activității de avocat, invocând modificările operate prin Legea nr. 147 din 09.06.2023 prin care a fost modificat art. 11 alin. (2) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii. Totodată, la cerere nu au fost anexate acte care să justifice epuizarea circumstanțelor care au stat la baza suspendării.
 13. Prin ordinul nr. 174-SG/UA/2023 din 16 august 2023, semnat de Secretarul General Mariana Romaniuc a fost dispusă consemnarea reluării activității de avocat a dlui Postica Alexandru în temeiul art. 13 alin. (3) din Legea cu privire la avocatură. În legătură cu aceasta, Consiliul Uniunii Avocaților constată că, reieșind din normele prevăzute la art. 13 alin. (3), (4) în coroborare cu art. 41 alin. (5) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, Secretarul General nu are competența de a verifica dacă au fost sau nu au fost epuizate circumstanțele care au dus la suspendarea activității de avocat. Totodată, potrivit art. 13 alin. (3) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, „(3) *La epuizarea circumstanțelor care au dus la suspendarea activității de avocat, avocatul depune, la Uniunea Avocaților, cerere de consemnare a reluării activității de avocat, [...].*” Prin urmare, avocatul depune cererea de reluare a activității de avocat, pe proprie răspundere.
 14. La 23.04.2025 avocatul Postica Alexandru prin cererea nr. 1097/2025 a solicitat consemnarea suspendării activității de avocat. Prin ordinul secretarului General al Uniunii

Avocaților din Republica Moldova nr. 118 din 25.04.2025 a fost suspendată activitatea de avocat.

15. Potrivit declarațiilor de avere și interese personale ale dlui Alexandru Postica, publicate pe platforma oficială ANI (portal-declaratii.ani.md), pentru anii 2023 și 2024, acesta a indicat ca funcție ocupată, calitatea de *membru al Consiliului Superior al Magistraturii*, în baza Hotărârii Parlamentului nr. 62 din 30 martie 2023. Totodată, avocatul Alexandru Postica a declarat venituri:
 - Potrivit declarației semnate la 23.03.2024 - pe parcursul anului 2023 *venitul obținut la locul de muncă de bază – Consiliul Superior al Magistraturii Indemnizații / Salariu- 337 365,00 Lei și BAA Postica, Turuta Attorney – onorarii 552 045,46 Lei;*
 - Potrivit declarației semnate la 22.03.2025 - pentru anul 2024 *venitul obținut la locul de muncă de bază – BAA Postica, Turuta Attorney – onorarii 478 819,97 Lei și Consiliul Superior al Magistraturii Indemnizații/Salariu brut- 608 880,00 Lei.*
16. Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova mai constată că, începând cu data de 31.03.2023 până la 26.04.2023 și respectiv din data de 16.08.2023 până la 25.04.2025, avocatul Alexandru Postica, concomitent a *exercitat activitatea de avocat și a ocupat funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii.*
17. În legătură cu aceasta, Consiliul Uniunii Avocaților constată că, regimul juridic al incompatibilității funcțiilor incidente în cauză, este stabilit clar atât de legislația ce reglementează profesia de avocat, cât și de legislația privind funcțiile publice și de demnitate publică, precum și de actele normative ce reglementează activitatea Consiliului Superior al Magistraturii și statutul judecătorului.
18. Astfel, în conformitate cu art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, este stabilit expres că: *„(1) Profesia de avocat este incompatibilă cu: oricare funcție publică sau de demnitate publică”*. Potrivit art. 51; 54 alin. (1) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, *„În exercitarea profesiei sale, avocatul este independent și se supune numai legii, statutului profesiei de avocat și Codului deontologic al avocatului.”* *„(1) Avocatul este obligat: k) să respecte normele Codului deontologic al avocatului și prevederile statutului profesiei de avocat.*
19. În acest sens, dispozițiile legale precitate sunt completate cu prevederile relevante de la art. 13 alin. (1), (4), (5) din Statutul profesiei de avocat din 29.01.2011, care stabilește: *„Pentru admiterea în profesie și pentru exercitarea acesteia avocatul trebuie să nu se găsească în niciunul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute la art. 11 din Lege. Avocatul devenit incompatibil are obligația să anunțe în scris Consiliul Uniunii Avocaților; neanunțarea incompatibilității constituie o gravă abatere disciplinară care se sancționează. Continuarea exercitării profesiei după intervenirea cazului de incompatibilitate constituie o faptă de exercitare ilegală a profesiei de avocat”* Altfel spus, un avocat *nu poate în același timp să exercite activitatea profesională și să dețină o funcție de demnitate publică.* Importanța acestei norme rezidă în prevenirea oricărui conflict de roluri și protejarea independenței avocatului în exercitarea atribuțiilor sale.
20. Astfel, atât legea, cât și statutul profesiei, impun avocaților obligația de a înceta ori de a suspenda imediat exercitarea profesiei în momentul în care intervin situații de incompatibilitate (cum este, de exemplu, accederea într-o funcție publică sau de demnitate publică).
21. Totodată, art. 11 alin. (2) din aceeași Lege, stipulează că: *„(2) Incompatibilitățile prevăzute la alin. (1) nu se răsfrâng asupra avocaților a căror activitate este suspendată”*, ceea ce indică la mecanismul legal de soluționare a acestor situații și anume - *suspendarea voluntară a activității de avocat pe durata ocupării funcției publice sau de demnitate publică.*

Consiliul Uniunii Avocaților va verifica dacă funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, ocupată de dl. Alexandru Postica concomitent cu exercitarea profesiei de avocat, este o funcție de demnitate publică.

22. În conformitate cu art. 2 alin. (1), (2), (3) al Legii nr. 199/2010 privind statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică: „(1) *Funcțiile de demnitate publică se instituie în temeiul actelor emise de Parlament, de Președintele Republicii Moldova și de Guvern, în limitele competenței lor, stabilite de Constituție și de alte legi.* (2) *Funcția de demnitate publică este o funcție publică ce se ocupă prin mandat obținut direct, în urma alegerilor, sau indirect, prin numire în condițiile legii.* (3) *Demnitarii sunt persoane care exercită funcții de demnitate publică în temeiul Constituției, al prezentei legi și al altor acte legislative.*
23. În conformitate cu art. 2 din Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public „*În sensul prezentei legi se definesc următoarele noțiuni: funcție publică – ansamblul atribuțiilor și obligațiilor stabilite în temeiul legii în scopul realizării prerogativelor de putere publică; funcție de demnitate publică – funcție publică ce se ocupă prin mandat obținut direct în urma alegerilor organizate sau, indirect, prin numire în condițiile legii;*”
24. Astfel Legea nr. 199/2010 din 16.07.2010 este cu privire la *statutul persoanei cu demnitate publică* și NU este o lege cu privire la *funcția de demnitate publică*. Totodată alin. (3) al Legii precitate prevede un caracter alternativ al calității de demnitar - persoană care exercită funcții de demnitate publică și anume, „*demnitarii sunt persoane care exercită funcții de demnitate publică: 1) în temeiul Constituției, 2) în temeiul prezentei legi și 3) în temeiul altor acte legislative.*
- În așa mod, demnitarii sunt persoane care exercită funcții de demnitate publică, **în temeiul Constituției**, având un mandat constituțional, precum și în temeiul altor acte legislative, decât Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanei cu demnitate publică.
25. Potrivit art. 6 alin. (1), (3), (4) al Legii nr. 199 din 16.07.2010 privind statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică: „(1) *Ocuparea funcției de demnitate publică are loc prin alegeri sau prin numire.* (3) *În cazul în care ocuparea funcției de demnitate publică are loc prin numire, temeiul legal al apariției raportului de exercitare a funcției este actul de numire.* (4) *Pentru ocuparea unor funcții de demnitate publică prin numire se organizează concurs, dacă legea specială prevede astfel.* ”
- Totodată membrii Consiliului Superior al Magistraturii care nu fac parte din rândul judecătorilor, beneficiază de toate drepturile de bază în exercitarea mandatului, prevăzute la art. 5 din Legea nr. 199/2010, inclusiv, de dreptul prevăzut la lit. e) din prezenta normă și anume, „e) *să beneficieze de dreptul la remunerarea și stimularea muncii în condițiile legii;*”.
26. Mai mult, și Codul penal la art. 123 alin. (3) stabilește că „(3) *Prin persoană cu funcție de demnitate publică se înțelege: persoana al cărei mod de numire sau de alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova sau care este investită în funcție, prin numire sau prin alegere, de către Parlament, Președintele Republicii Moldova sau Guvern, altă persoană cu funcție de demnitate publică stabilită prin lege; persoana căreia persoana cu funcție de demnitate publică i-a delegat împuternicirile sale.*”
27. În conformitate cu art. 3 alin. (1) al Legii nr. 199/2010, „*Prevederile prezentei legi se aplică persoanelor cu funcții de demnitate publică specificate în anexa la prezenta lege.*”.
28. La rândul său, potrivit anexei la Legea nr. 199/2010 privind statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, la funcția de demnitate publică, se atribuie: *Președintele și membrii*

Consiliului Superior al Magistraturii care își desfășoară activitatea de bază în cadrul Consiliului, precum și inspectorii-judecători din cadrul Inspecției judiciare.”

29. Totodată, se atestă că indiferent dacă este sau nu specificată în anexa la Legea nr.199/2010, persoana cu funcție de demnitate publică trebuie să îndeplinească condițiile stabilite în art. 6 și 7 ale Legii nr. 199/2010 cu privire la cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.
30. Potrivit art. 1 din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, *Consiliul Superior al Magistraturii este un organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc, și este garantul independenței autorității judecătorești.* Totodată, art. 2 din aceeași Lege, stabilește expres că, *modul de organizare și de funcționare ale Consiliului Superior al Magistraturii este reglementat de Constituție, de legile privind organizarea judecătorească, cu privire la statutul judecătorului, de prezenta lege și de alte acte normative.*
31. În conformitate cu art. 122 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova „(1) *Consiliul Superior al Magistraturii este format din 12 membri: șase judecători aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor, reprezentând toate nivelurile instanțelor judecătorești, și șase persoane care se bucură de o înaltă reputație profesională și integritate personală, cu experiență în domeniul dreptului sau în alt domeniu relevant, care nu activează în cadrul organelor puterii legislative, executive sau judecătorești și nu sunt afiliate politic.”*
32. Prevederi similare se regăsesc și la art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, în conformitate cu care, „(1) *Consiliul Superior al Magistraturii este constituit din 12 membri. (2) În componența Consiliului Superior al Magistraturii intră judecători și persoane care se bucură de o înaltă reputație profesională și integritate personală, cu experiență în domeniul dreptului sau în alt domeniu relevant prevăzut la art. 31 alin.(11) lit. c), care nu activează în cadrul puterii legislative, executive sau judecătorești și nu sunt afiliate politic. Cel puțin 4 dintre aceștia trebuie să aibă experiență în domeniul dreptului.”*
33. În conformitate cu art. 122 alin. (3), (4), (5) din Constituția Republicii Moldova, „*Candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii care nu fac parte din rândul judecătorilor sunt selectați prin concurs, în baza unei proceduri transparente, în bază de merit, și sunt numiți de Parlament cu votul a trei cincimi din deputații aleși. Dacă numirea candidaților care nu fac parte din rândul judecătorilor la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii în condițiile alineatului (3) a eșuat, procedura și condițiile de numire a acestora sunt stabilite de lege. Membrii Consiliului Superior al Magistraturii sunt aleși sau numiți pentru un mandat de 6 ani, fără posibilitatea de a deține două mandate.”*
34. Este relevant și faptul că potrivit anunțului plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova¹, privind organizarea și desfășurarea concursului pentru selectarea candidaților la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii din partea Parlamentului, este stabilit: „*Candidat la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii poate fi persoana care întrunește cumulativ următoarele condiții: k) nu are interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate. În perioada 25.03 – 20.04.2022 (inclusiv), ora 14:00 candidații pot depune personal dosarul de participare la concurs.*

¹ <https://old.parlament.md/Actualitate/Concursuripublice/tabid/248/ContentId/7040/Page/2/language/ro-RO/Default.aspx>

Dosarul de participare la concurs va conține următoarele acte (inclusiv cu titlu confirmativ): 9) Declarație pe proprie răspundere precum că nu are interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, care ulterior va fi confirmată prin Certificatul de integritate;”.

35. Astfel, se constată că, modul de numire a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii care nu fac parte din rândul judecătorilor, este reglementat de Constituția Republicii Moldova, sunt numiți de către Parlament și își exercită activitatea de demnitate publică în temeiul Constituției, adică, în baza unui mandat constituțional.
36. Prin urmare, din interpretarea normelor legale precitate, este constatat fără echivoc că statutul membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, care nu fac parte din rândul judecătorilor, cade sub incidența funcției de demnitate publică și se încadrează în exigențele impuse persoanelor cu funcții de demnitate publică.
37. La fel, membrii Consiliului Superior al Magistraturii care nu fac parte din rândul judecătorilor, au obligația de a respecta prevederile legale instituite la art. 11 din Legea nr. 199/2010 privind statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și să prezinte, în condițiile legii, declarația de avere și interese personale, cât și să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese. Această obligație este prevăzută și la art. 11 alin. (1) lit. e), f) din Legea nr. 947/1996 cu privire la cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii. La caz, conform declarațiilor de avere și interese personale ale Dlui Alexandru Postica se constată că sunt îndeplinite și aceste obligații. Mai mult, în declarațiile depuse la 23.03.2024 și 22.03.2025 se menționează expres ca și funcție ocupată, calitatea de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, care obține venit „la locul de muncă de bază”, astfel rezultă că **funcția ocupată în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, este o funcție de bază.**
38. Consiliul Uniunii Avocaților mai constată că, potrivit pct. 17 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 01.10.24 (în continuare – HCC nr. 22/2024), „17. [...], Guvernul a notat că în procesul de analiză a duratei mandatului membrilor CSM trebuie să se țină cont și de faptul că **aceștia exercită o funcție de demnitate publică, indiferent de faptul dacă sunt din rândul judecătorilor sau non-judecătorilor. Astfel, conform legii, demnitarul continuă să-și exercite mandatul până la ocuparea funcției de către succesorul de competență.**”.
39. Prin urmare, se atestă faptul că în opinia formulată de Guvernul Republicii Moldova, membrii Consiliului Superior al Magistraturii **care nu fac parte din rândul judecătorilor exercită o funcție de demnitate publică.** Această opinie este în concordanță cu normele ce reglementează statutul de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, opinie, susținută și de Consiliul Uniunii Avocaților.
40. În același timp, un studiu al HCC nr. 22/2024, atestă că Înalta Curte nu respinge această opinie și nu face o delimitare între membrii Consiliului Superior al Magistraturii aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor și membrii Consiliului Superior al Magistraturii care nu fac parte din rândul judecătorilor, numiți de Parlament, în baza Constituției. În această ordine de idei, la pct. 37; 39 din HCC nr. 22/2024, este statuat: „37. Curtea reține că Consiliul Superior al Magistraturii este format din 12 membri, dintre care șase persoane sunt judecători de carieră, iar alte șase persoane de înaltă reputație profesională care nu fac parte din rândul judecătorilor. 39. Pe de altă parte, pentru a evita percepția de apărare a intereselor corporativiste ale sistemului judecătoresc și de autoprotecție a judecătorilor, Constituția a stabilit că șase membri ai Consiliului trebuie să nu facă parte din rândul judecătorilor și să întrunească cumulativ următoarele condiții: (i) să aibă o înaltă

- reputație profesională; (ii) să aibă integritate personală; (iii) să aibă experiență în domeniul dreptului sau în alt domeniu relevant; (iv) să nu activeze în cadrul organelor legislative, executive, judecătorești; (v) să nu fie afiliat politic (articolul 122 alin. (1)).*
41. Totodată, la pct. 65, 67 din HCC nr. 22/2024, Curtea statuează: „65. *Articolul 122 alin. (5) din Constituție prevede că membrii Consiliului Superior al Magistraturii sunt aleși sau numiți pentru un mandat de 6 ani, fără posibilitatea de a deține două mandate. [...] 67. Curtea reține că durata fixă a mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, așa cum este stabilită de articolul 122 alin. (5) din Constituție, presupune că normele infraconstituționale trebuie să reglementeze relațiile de alegere/numire a noilor membri în așa fel încât acestea [alegerea/numirea] să aibă loc până la expirarea mandatului membrilor în exercițiu, asigurând succesiunea de funcții și activitatea continuă a Consiliului Superior al Magistraturii (a se vedea, mutatis mutandis, HCC nr. 17 din 18 iulie 2024, § 71). De asemenea, durata fixă a mandatului are scopul de a asigura că titularul acestuia nu-și va exercita mandatul peste limitele temporale stabilite în Constituție și oferite la numirea în funcție.*
42. În așa mod, Curtea nu face nicio deosebire între membrii Consiliului Superior al Magistraturii din rândul judecătorilor și membrii Consiliului Superior al Magistraturii care nu fac parte din rândul judecătorilor, numiți de Parlament. Curtea nu tratează membrii numiți de Parlament ca având un statut inferior, subsidiar sau provizoriu, ca fiind fără statut de demnitate publică. Ba dimpotrivă, toți membrii CSM sunt tratați egal în drepturi și obligații funcționale, or, toți dețin un mandat deplin și sunt investiți în mod constituțional să participe la conducerea sistemului judecătoresc.
43. Cu referire la expresia: „*cu activitatea de bază în Consiliu*”, Consiliul Uniunii Avocaților, invocă pe de o parte că la categoria membrilor ai Consiliului Superior al Magistraturii cu activitatea de bază în Consiliu, nu se atribuie „*membri supleanți*”.
44. În acest sens, Consiliul Uniunii Avocaților constată că în conformitate cu art. 3 alin. (4), art. 13 alin. (1), art. 15 alin. (2¹), art. 18 alin. (5) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, legislatorul operează cu noțiunea „*membri supleanți*” ai CSM. Astfel potrivit art. 13 alin. (1) al Legii precitate „*În caz de încetare a mandatului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii în temeiul art. 12 alin. (1) lit. b)–e), mandatul va fi continuat de către membrul supleant ales în condițiile art. 3 alin. (4).*” Prin urmare, *membrii supleanți* ai CSM nu fac parte din membrii ai Consiliului Superior al Magistraturii cu activitatea de bază în Consiliu.
45. Pe de altă parte, Consiliul Uniunii Avocaților constată că expresia: „*cu activitatea de bază în Consiliu*”, raportată la funcția de demnitate publică de membru al Consiliului Superior al Magistraturii prevăzută în anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, este o prevedere legală, care nu viza (adică excludea) membrii de drept în componența CSM.
46. În această ordine de idei, textul: „*cu activitatea de bază în Consiliu*” raportată la funcția de demnitate publică de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, prevăzută în anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, a fost adoptată odată cu intrarea în vigoare a acestei legi, la data de 05.10.2010. Totodată, Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii în perioada 05.10.2010 - de 26 august 2022 (în redacția legii de până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 29.07.2022 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare la data de 26 august 2022), la art. 3 alin. (1) prevedea că „(2) *În componența Consiliului Superior al Magistraturii*

intră judecători și profesori de drept titulari, precum și Președintele Curții Supreme de Justiție, ministrul justiției și Procurorul General, care sunt membri de drept.”

47. Astfel, până la data de 26 august 2022, în componența Consiliului Superior al Magistraturii intrau *membri de drept*, a căror activitate de bază era exercitarea funcției de Președinte a Curții Supreme de Justiție, de Ministru al Justiției și de Procuror General. Drept urmare, calitatea de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, *a membrilor de drept* menționați supra, era legată de funcția ocupată, încât **odată cu pierderea funcției sau renunțarea la aceasta, membrul de drept, pierde și calitatea de membru al Consiliului Superior al Magistraturii.** În speță
48. În confirmarea acestei ipoteze, sunt relevante și prevederile alin. (3) art. 5 din Legea nr. 947/1996 (în redacția până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 29.07.2022, în vigoare din 26 august 2022), în conformitate cu care: *„Funcția de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii nu poate fi deținută sau exercitată de către membrii de drept specificați la art. 3 alin. (2) din prezenta lege.”* Această formulare legislativă indică faptul că *membrii Consiliului Superior al Magistraturii*, numiți de Parlament în baza Constituției, care nu fac parte din rândul judecătorilor, **sânt membri cu activitate de bază în CSM.**
49. În acest sens, exista o distincție clară între (i) membri ai Consiliului Superior al Magistraturii cu *activitate de bază*, din care făceau parte membrii aleși din rândul judecătorilor și membrii care nu fac parte din rândul judecătorilor numiți de Parlament, și (ii) *membri de drept*.
50. Este relevant că odată cu modificările operate prin Legea nr. 246 din 29.07.2022, în vigoare din 26 august 2022, din componența Consiliului Superior al Magistraturii au fost excluși membrii de drept, iar toți membri ai CSM în actuala componență creată în baza prevederilor legale noi, **au fost echivalați în drepturi și obligații funcționale**, indiferent dacă fac parte din rândul judecătorilor fiind aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor, sau dacă nu fac parte din rândul judecătorilor, fiind numiți prin hotărârea Parlamentului în baza Constituției, încât, își exercită mandatul constituțional cu titlu deplin și au dreptul de a candida pentru funcția de Președinte al Consiliului Superior al Magistraturii.
51. În acest context, Consiliul Uniunii Avocaților invocă și considerentele formulate la pct. 22 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 21 din 03 octombrie 2019 (în continuare – HCC nr. 21/2019), potrivit căreia *„[...] Curtea a ținut cont și de prevederile Anexei la Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, care prevăd că este considerată funcție de demnitate publică activitatea membrului Consiliului Superior al Magistraturii desfășurată în cadrul Consiliului, dacă aceasta este activitatea lui de bază. Deși textul „activitate de bază în cadrul Consiliului” trezește unele dubii referitor la categoriile de membri considerați a fi posesori a funcției de demnitate publică, Curtea a considerat că această excepție nu vizează membrii aleși din rândul profesorilor titulari de drept. Valabilitatea acestui raționament este fundamentată pe faptul că, în eventualitatea renunțării la funcția didactică, membrul ales din rândul profesorilor titulari de drept nu își încetează activitatea în cadrul Consiliului, ci continuă să-și exercite mandatul până la împlinirea termenului pentru care a fost numit. Nu este aceeași situația în cazul renunțării la funcția de Procuror General, Ministru al Justiției sau de Președinte al Curții Supreme de Justiție, care atrage încetarea calității de membru al Consiliului Superior al Magistraturii (i.e. accesorium sequitur principale). Astfel, de vreme ce nicio prevedere din Lege nu exclude aplicarea acestei dispoziții față de membrii Consiliului Superior al Magistraturii aleși din rândul profesorilor titulari de drept și nici nu justifică o concluzie contrară, Curtea a stabilit aplicabilitatea prevederii menționate.”*

În final, Curtea a recunoscut constituțională poziția cu numărul patru (desemnată cu codul A1034) din compartimentul „Alte funcții de demnitate publică la nivel central” din Tabelul nr. 1 la Anexa nr. 3 din Legea nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în măsura în care se aplică și membrilor Consiliului Superior al Magistraturii aleși din rândul profesorilor titulari de drept.

52. Prin urmare, Înalta Curte constată că membrii CSM **numiți din rândul profesorilor titulari de drept**, care nu fac parte din rândul judecătorilor și sunt numiți de Parlament în baza Constituției, nu se află într-o poziție de substituție sau cumul, **ci exercită o funcție de sine stătătoare, cu caracter de bază în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.**
53. În acest sens, Consiliul Uniunii Avocaților mai constată că potrivit Notei Informative la proiectul de Lege nr. 246 din 16.03.2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 159 din 16 martie 2022² s-a menționat: „*Remarcăm faptul că din componența CSM au fost excluși membrii de drept, iar noțiunea de „profesori de drept titulari” a fost substituită cu o noțiune mult mai amplă de „persoane care se bucură de o înaltă reputație profesională și integritate personală, cu experiență în domeniul dreptului sau în alt domeniu relevant [...] Utilizarea acestei noțiuni noi a fost recomandată de Comisia de la Veneția (Opinia nr. 916/2018 din 19.03.2018), deoarece acest termen, din punct de al sensului, include în sine profesorii titulari, dar în același timp oferă posibilitate de a alege în componența CSM și reprezentanți ai altor profesii juridice, prezența cărora ar fi binevenită în cadrul CSM, cum ar fi de exemplu specialiștii în domeniul promovării și respectării drepturilor omului, în domeniul managementului etc. Drept urmare a adoptării prezentului proiect va fi necesară aducerea cadrului normativ intern al CSM în concordanță cu amendamentele constituționale și cu noile prevederi ale legislației.*” Astfel modificarea operată la art.3 alin. (2) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nu a schimbat categoria de *membri care nu fac parte din rândul judecătorilor*, dar a avut scopul de a extinde categoriile de candidați care pot fi aleși în calitate de membri ai Consiliului Superior la Magistraturii, incluzând și profesorii titulari de drept, dar și alte categorii de persoane.
54. Totodată, Curtea Constituțională, prin interpretarea sa, confirmă că noțiunea de „*activitate de bază în cadrul Consiliului*” este aplicabilă și membrilor CSM care nu fac parte din rândul judecătorilor numiți de Parlament în baza Constituției.
55. În așa mod, orice delimitare între membrii Consiliului Superior al Magistraturii aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor și membrii Consiliului Superior al Magistraturii, care nu fac parte din rândul judecătorilor, numiți de Parlament, în ceea ce privește statutul funcției de demnitate publică este contrară raționamentului Curții Constituționale.
56. Consiliului Uniunii Avocaților mai reține că potrivit pct. 25, 40 al HCC nr. 21/2019 „25. [...] Curtea a precizat că noțiunea de remunerație, în sensul articolului 43 din Constituție, trebuie interpretată într-un sens larg. Acesta cuprinde, în special, toate avantajele prezente sau viitoare, cu condiția să fie acordate, chiar dacă indirect, de angajator lucrătorului pentru munca prestată de acesta, în baza unui contract de muncă sau al unor dispoziții legale.”. „40. Mai mult, Curtea are în vedere și faptul că **membrii de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii sunt remunerați în baza altor reguli decât cele aplicabile față de membrii aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii.** [...]”.
57. În acest sens, potrivit art. 27 alin. (1), (3) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii „*Consiliul Superior al Magistraturii se finanțează de la bugetul*

² Proiecte de acte normative

de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală. Președintele și membrii Consiliului Superior al Magistraturii din rândul judecătorilor sunt remunerați în modul stabilit de legislația privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar. Membrii Consiliului Superior al Magistraturii care nu fac parte din rândul judecătorilor primesc o indemnizație lunară egală cu salariul mediu al membrilor Consiliului Superior al Magistraturii aleși din rândul judecătorilor.”

58. Analizând considerentele din HCC nr. 21/2019, menționate supra, coroborat cu dispozițiile art. 27 alin.(1), (3) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, *natura remunerației* – indiferent dacă aceasta este denumită salariu sau indemnizație – **nu constituie un temei prin care membrul Consiliului Superior al Magistraturii deține sau nu statutul de funcționar de demnitate publică**, atâta timp cât remunerația este acordată în temeiul legii, pentru activitatea exercitată efectiv în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, și provine dintr-o sursă bugetară publică unică, respectiv – de la bugetul de stat.
59. În contextul circumstanțelor expuse supra, Consiliul Uniunii Avocaților, constată că și din informația publicată pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii, rezultă cu certitudine că *funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii* deținută de Postica Alexandru, *este o funcție de demnitate publică*.
60. Astfel, având în vedere dispozițiile legale sus-menționate, cât și jurisprudența Curții Constituționale precitate, *statutul de persoană cu funcție de demnitate publică* este conferit membrului Consiliului Superior al Magistraturii care nu face parte din rândul judecătorilor ex lege și derivă: din faptul că este un mandat constituțional; din atribuțiile exercitate în cadrul autorității publice; și din modalitatea de numire de către Parlament, **fără ca acest statut să fie condiționat de forma de salarizare/remunerare**.
61. În altă ordine de idei, Consiliul Uniunii Avocaților reține și practica Consiliului Superior al Magistraturii, care în activitatea sa, a constatat **existența unei stări de incompatibilitate** în cazul exercitării *profesiei de avocat* concomitent cu *deținerea calității de membru al Colegiului disciplinar în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii*.
62. Astfel prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 185/12 din 21.09.2010³, Consiliul a hotărât: „*A considera ca fiind incompatibilă exercitarea profesiei de avocat și cea de membru (președinte) al Colegiului disciplinar.*” Pentru a pronunța această hotărâre CSM a concluzionat: „*Având în vedere cele expuse, putem concluziona că, un membru al Colegiului disciplinar, exercitând și atribuțiile de avocat, ar putea crea într-un proces de judecată, prin virtutea îndeplinirii acestor două împuterniciri eventuale situații de conflict de interese, ce ar produce consecințe nedorite, provocând de fiecare dată discuții contradictorii.*”
63. De asemenea, prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 635/20⁴ din 25.11.2014, Consiliul a hotărât: „*Se consideră ca fiind incompatibilă exercitarea profesiei de avocat și cea de membru (președinte) al Colegiului disciplinar, Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor și Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor.*” Pentru a pronunța această hotărâre, CSM a constatat: „*Cu toate că nu se prevede expres, prin intermediul unor norme imperative, incompatibilitatea exercitării profesiei de avocat și concomitent a calității de membru în cadrul Colegiilor enunțate, CSM conchide, că ținând cont de circumstanțele expuse, exercitarea profesiei de avocat, în situația dată,*

³ <https://csm.md/files/Hotaririle/2010/185-12%20hotarie.pdf>.

⁴ <https://www.csm.md/files/Hotaririle/2014/20/635-20.pdf>.

poate afecta imaginea în ansamblu a justiției, chestiune ce impune în mod direct a considera că deținerea calității de membru în Colegiile privind selecția, evaluare performanțelor și cariera judecătorilor, și concomitent exercitarea profesiei de avocat este incompatibilă.”

64. În concluzie, Consiliul Superior al Magistraturii a calificat constant cumulul funcțiilor în organele specializate din subordinea Consiliului Superior al Magistraturii, cu exercitarea concomitentă a profesiei de avocat, drept o *incompatibilitate* de principiu.
65. Consiliului Uniunii Avocaților constată că, considerentele din Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii nr. 185/12 din 21.09.2010 și nr. 635/20 din 25.11.2014, menționate supra, sunt aplicabile și membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.
66. În această ordine de idei, în conformitate cu art. 4 alin. (1) lit. a), a¹), (3) lit. b) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, „(1) Întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii are următoarele competente referitoare la cariera judecătorilor: a) face propuneri Președintelui Republicii Moldova de numire în funcție a judecătorilor sau de promovare a acestora la o instanță superioară; a¹) transferă judecătorii la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, eliberează din funcție judecătorii, numește și eliberează din funcție președinții sau vicepreședinții de instanță; (3) Întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii are următoarele competente în domeniul respectării disciplinei și eticii judecătorilor: a) adoptă hotărâri privind petițiile cetățenilor în problemele ce țin de etica judecătorilor; b) examinează contestațiile hotărârilor emise de colegiul disciplinar; c) în baza hotărârii colegiului disciplinar, înaintează Președintelui Republicii Moldova propunerea privind eliberarea din funcția de judecător; (c¹) în baza hotărârii colegiului disciplinar, decide privind eliberarea din funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței de judecată.”
67. Totodată, potrivit art. 18; 38; 39 din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor hotărârea colegiului disciplinar cu privire la aplicarea sancțiunii de eliberare din funcția de judecător, președinte sau vicepreședinte al instanței se adoptă de către Consiliul Superior al Magistraturii după expirarea termenului de contestare; hotărârile Colegiului disciplinar pot fi contestate la Consiliul Superior al Magistraturii; în cazul adoptării unei noi hotărâri, prevederile cu privire la procedura de examinare și conținutul hotărârii colegiului disciplinar privind rezultatul examinării cauzei disciplinare sânt aplicabile și pentru Consiliul Superior al Magistraturii.
68. În altă ordine de idei, Consiliul Uniunii Avocaților constată că Anexa la Legea nr. 199/2010, la poziția – *Președinte, membru al Consiliului Superior al Magistraturii cu activitatea de bază în Consiliu*, atribuie și membrii CSM care nu fac parte din rândul judecătorilor. Or, funcția de demnitate publică a membrilor CSM din rândul judecătorilor, este acoperită prin pozițiile: „*Președinte, vicepreședinte, judecător al Curții Supreme de Justiție; - Președinte, vicepreședinte, judecător al curții de apel; - Președinte, vicepreședinte, judecător al judecătoriei.*”
69. În caz contrar, atribuirea la funcția de demnitate publică prevăzută în Anexă - *Președinte, membru al Consiliului Superior al Magistraturii cu activitatea de bază în Consiliu*, a membrilor CSM din rândul judecătorilor, ar fi lipsită de logică, din motivul că aceasta fiind detașați în funcția de membru CSM, nu sunt detașați din funcția de demnitate publică de judecător. Adică, însuși faptul că membrii CSM din rândul judecătorilor, rămânând judecători, sunt detașați în funcția de membru CSM, **nu înlătură statutul de demnitate publică a judecătorului.**

70. În acest sens, potrivit art. 11 alin. (2) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, „(2) *Membrii Consiliului Superior al Magistraturii care nu fac parte din rândul judecătorilor sunt obligați să respecte incompatibilitățile și interdicțiile specificate la art. 8 alin. (1) lit. b)–d) din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului.*” În același timp, atragem atenția la faptul că Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, nu stabilește expres restricții și incompatibilități pentru membrii CSM din rândul judecătorilor. Totodată, din analiza art. 11 alin. (1) lit. g) coroborat cu art. 12 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, rezultă că membrii CSM din rândul judecătorilor, trebuie să respecte incompatibilitățile și interdicțiile stabilite la art. 8 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului. Prin urmare, faptul că aceștia sunt detașați în funcția de membru CSM nu înlătură statutul de demnitate publică a judecătorului.
71. La caz, este relevant și Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii aprobat prin Hotărârea CSM nr. 668/26 din 15 septembrie 2015, care operează cu noțiunea de *judecător detașat*. Astfel potrivit pct. 2.6 alin. (8) din Regulament „*În scopul exercitării funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii are următoarele atribuții: 8) dispune detașarea judecătorilor din funcție în scopul exercitării mandatelor de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, [...].*” Potrivit pct. 4.3, 4.8 al aceluiași Regulament „*Judecătorii aleși în calitate de membru în Consiliu sunt detașați pentru exercitarea mandatului prin hotărâre a Consiliului. Mandatul de membru al judecătorului începe din data detașării. Mandatul membrilor desemnați de Parlamentul RM curge din data publicării hotărârii sau altă dată indicată în hotărâre. Au calitatea de magistrat doar membrii aleși din rândul judecătorilor. După obținerea calității de membru, funcțiile administrative deținute anterior de membrii judecători ai Consiliului Superior al Magistraturii devin vacante de drept. Judecătorilor detașați în Consiliu pentru exercitarea mandatului li se pot menține împuternicirile pe un termen determinat pentru finisarea cauzelor aflate în procedură la faza de terminare. Din motive întemeiate acest termen poate fi prelungit.*”
72. Mai mult, potrivit pct. 10.3; 10.4 alin. (1); 10.5 din Regulamentul precitat „*Prin detașare se înțelege transferarea judecătorilor pentru realizarea temporară a unor sarcini în altă instituție publică cu interese comune, pentru o perioadă de timp stabilită de lege. Consiliul detașează prin hotărâre de Plen judecătorii în: Consiliul Superior al Magistraturii, pe toată perioada mandatului de membru al Consiliului; Plenul Consiliului va stabili prin hotărâre menținerea împuternicirilor judecătorului detașat pentru examinarea dosarelor aflate la etapa de finalizare.*”
73. Pe de altă parte, potrivit pct. 4.2. și 4.2.¹ al aceluiași Regulament „*Membrii Consiliului care nu fac parte din rândul judecătorilor sunt obligați să respecte restricțiile specificate în art. 8 din Legea cu privire la statutul judecătorului. Membrii Consiliului cu activitatea de bază în Consiliu dețin funcții de demnitate publică.*”
74. Prin urmare, potrivit Regulamentului aprobat prin Hotărârea CSM nr. 668/26 din 15.09.2015, rezultă că *membrii Consiliului care nu fac parte din rândul judecătorilor*, își exercită mandatul constituțional în regim de activitate de bază în CSM, având, din momentul numirii, statut de demnitate publică conform pct. 4.2¹ din același Regulament. Or, Regulamentul nu stabilește că membrii Consiliului care nu fac parte din rândul judecătorilor, nu sunt cu activitatea de bază în Consiliu.
75. În așa mod, legiuitorul nu a urmărit scopul de a conferi statutul de demnitate publică judecătorilor care îl dețin deja în virtutea numirii lor în funcția de judecător. Astfel, în cazul

membrilor CSM aleși din rândul judecătorilor, statutul de demnitate publică este păstrat, nu dobândit a doua oară, iar detașarea are exclusiv caracter administrativ-funcțional, fără a schimba natura juridică a demnității deja deținute. În schimb, pentru *membrii Consiliului care nu fac parte din rândul judecătorilor* desemnați de Parlament, care anterior nu dețineau o funcție publică, **statutul de demnitate publică apare odată cu obținerea mandatului constituțional prin numire în funcție.**

76. La fel, potrivit anunțului din 24.03.2022 privind organizarea și desfășurarea concursului pentru selectarea candidaților la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii din partea Parlamentului Republica Moldova⁵, o condiție obligatorie pentru candidați a fost declararea pe proprie răspundere și ulterior prin prezentarea certificatului corespunzător, despre *Lipsa interdicției de a ocupa funcția publică sau de demnitate publică*. Acest fapt atestă cu certitudine că funcția de membru al CSM numiți de Parlament **este o funcție de demnitate publică**, iar candidații la această funcție, inclusiv dl Alexandru Postica **cunoșteau că aplică pentru funcția de demnitate publică.**
77. Prin urmare, membrii CSM indiferent dacă sunt aleși din rândul judecătorilor de către Adunarea Generală a Judecătorilor, sau dacă nu fac parte din rândul judecătorilor, fiind numiți prin hotărârea Parlamentului, au calitatea de demnitari, or, exercită funcții de demnitate publică în temeiul Constituției.
78. Examinând cererea dlui Turuta Constantin cât și poziția avocatului Alexandru Postica invocată în scris, precum și expusă în ședință, Consiliul Uniunii Avocaților menționează că aceștea pledează pentru constatarea compatibilității exercitării profesiei de avocat cu funcția de membru CSM (numit de Parlament), însă consideră că argumentele invocate conțin contradicții și interpretări eronate.
79. Astfel dl. Postică susține că funcția sa nu ar fi de „bază” în CSM și, prin urmare, nu ar constitui o funcție de demnitate publică. În opinia Consiliului Uniunii Avocaților, această abordare este contrară interpretării Curții Constituționale, Hotărârilor CSM, normelor legale și constatărilor menționate supra prin care se constată că funcția de membru al CSM ocupată de persoanele care nu fac parte din rândul judecătorilor, **este o funcție de demnitate publică**, având în vedere că aceste persoane: 1) exercită un mandat constituțional, fiind desemnate de Parlament; 2) au aceleași atribuții și drepturi în cadrul Consiliului și în egală măsură cu membrii CSM din rândul judecătorilor participă la luarea deciziilor de către CSM; 3) calitatea de membru nu este legată de funcția pe care o ocupă în afara Consiliului, în sensul că, renunțarea la activitatea în domeniul dreptului sau al științelor politice, economiei, psihologiei, nu încetează și calitatea de membru în CSM; 4) sunt egalați cu membrii CSM din rândul judecătorilor și beneficiază de o remunerație lunară egală cu salariul mediu al membrilor Consiliului Superior al Magistraturii aleși din rândul judecătorilor, plătită în baza Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, precum și de alte drepturi prevăzute la art. 5 din Legea nr. 199/2010; 5) funcția de membru CSM ocupată de persoanele care nu fac parte din rândul judecătorilor, se găsește la poziția cu numărul patru (desemnată cu codul A1034) din compartimentul „Alte funcții de demnitate publică la nivel central” din Tabelul nr. 1 la Anexa nr. 3 din Legea nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Mai mult, calificarea de demnitate publică nu depinde de includerea în statul de personal al CSM unde, membrii non-judecători nu apar cu statut de angajat, ci de dispozițiile legale și constituționale.

⁵ Concursuri publice

80. De asemenea dl. avocat Alexandru Postică invocă modificările la Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii operate prin Legea nr. 147/2023 din 09.06.2023 în vigoare din 21.06.2023 pentru a-și justifica reluarea profesiei, subliniind că prevederile legale noi i-ar permite cumulul activității de avocat și de membru al CSM. Însă, această interpretare, nu ține cont de dispozițiile legale prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, care **nu au fost modificate**, astfel încât rămân în vigoare în forma inițială, stabilind că *profesia de avocat este incompatibilă cu:*
a) oricare funcție publică sau de demnitate publică.
81. În această ordine de idei, este important să menționăm că atât Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, cât și Legea nr. 147/2023 privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor, prin care a fost modificat alin. (2) art. 11 din Legea nr. 947/1996, în sensul în care, membrii Consiliului Superior al Magistraturii care nu fac parte din rândul judecătorilor **NU mai sânt obligați să respecte incompatibilitățile și interdicțiile** specificate la lit. a) alin. (1) art. 8 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului și prin urmare, funcția de demnitate publică de membru CSM, ocupată de persoanele care nu fac parte din rândul judecătorilor **este compatibilă cu orice altă funcție sau activitate remunerată**, fapt care este în concordanță cu norma prevăzută la art. 12 alin. (2) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și **nu vizează în mod expres avocații**, ci **vizează persoanele care au experiență în domeniul dreptului sau al științelor politice, economiei, psihologiei de cel puțin 10 ani.**
82. În ce privește *avocații care au experiență în domeniul dreptului de cel puțin 10 ani* și sunt eligibil pentru a ocupa funcția de demnitate publică de membru în Consiliul Superior al Magistraturii, aceștia **sunt obligați să respecte rigorile prevăzute la art. 11 alin. (1) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură**, or, legea nu prevede norme juridice derogatorii și **nu face derogări de la această normă.**
83. Prin urmare, dl avocat Alexandru Postică nu poate invoca nicio derogare legală care să-i permită practicarea activității de avocat concomitent cu funcția de demnitate publică de membru în Consiliul Superior al Magistraturii ocupată.
84. Consiliul Uniunii Avocaților mai menționează că inițial, avocatul Alexandru Postică a solicitat suspendarea activității de avocat (conștientizând aparent existența unui caz de incompatibilitate). Ulterior, după operarea modificărilor la Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, a solicitat reluarea profesiei. Această schimbare de stare a fost însoțită de argumente secundare (e.g. participarea la conferințe, aserțiuni privind interpretarea ANI) care nu pot răsturna textul legii. S-a invocat faptul că nu ar fi reprezentat clienți în instanțe datorită unei „interdicții” din Legea nr. 947/1996, însă această observație nu influențează regimul incompatibilităților prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, care acoperă orice genuri de asistență juridică calificată acordată în exercitarea profesiei de avocat, indiferent de natura cauzelor.
85. În partea ce ține de alegațiile avocatului Alexandru Postică de la pct. 53, 54 din explicațiile scrise ale acestuia, potrivit cărora: **„Reprezentarea în judecătoria, la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție, poate fi realizată doar de avocații care dispun de licență.”**. **„Cu alte cuvinte legiuitorul a menționat că membrii non-judecători care dispun de licență de avocat pe perioada mandatului de membru pot activa în continuare în funcția de avocat, cu excepția interdicției de a reprezenta în judecătoria, la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție. În caz contrar această normă era redundantă și neavenită deoarece dacă funcția de avocat este incompatibilă potrivit Legii cu funcția de membru al CSM atunci excepția indicată nu își avea rostul.”**, acestea se resping.

86. Or, conform legislației în vigoare, *membrii CSM care nu fac parte din rândul judecătorilor*, numiți în funcția de demnitate publică de Parlament din categoria *persoanelor care au experiență în domeniul dreptului sau al științelor politice, economiei, psihologiei*, **care nu au licența de avocat, pot desfășura activitate de reprezentare în instanțele de judecată** în temeiul art. 75 alin. (1) – (3); 79 Cod de procedură civilă, art. 45; 46 alin. (1) primul enunț Cod administrativ, art. 77; 79 Cod de procedură penală și alte acte normative.
87. În același timp, atragem atenția la faptul că interdicția prevăzută la art. 3 alin. (8) din Legea nr. 947/1996, **nu acoperă genurile de asistență juridică calificată** acordată de avocați prevăzute la art. 8 din legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, încât, *membrii CSM non-judecători*, numiți în funcția de demnitate publică de Parlament din categoria *persoanelor care au experiență în domeniul dreptului sau al științelor politice, economiei, psihologiei*, **care au licența de avocat, nu au interdicția a le acorda**, inclusiv, de exemplu, **pot participa la urmărirea penală și la dezbateri judiciare în cauzele penale în calitate de apărător sau reprezentant al victimei, al părții civile, al părții civilmente responsabile și al martorilor**, care este un gen de asistență juridică calificată diferit de cel prevăzut la lit. c) art. 8 din aceeași lege, adică de reprezentare a intereselor persoanelor fizice și juridice în instanțele de judecată.
88. Totodată, cum am invocat la pct. 82, 83 din prezenta hotărâre, Legea nr. 947/1996, **nu vizează în mod expres avocații**, ci *vizează persoanele care au experiență în domeniul dreptului sau al științelor politice, economiei, psihologiei de cel puțin 10 ani*. În acest sens, Legea nr. 947/1996, **nu cuprinde norme care să prevadă expres că: „membrilor CSM non-judecători care dispun de licență de avocat pe perioada mandatului de membru pot activa în continuare în funcția de avocat, cu excepția interdicției de a reprezenta în judecătorii, la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție.”**
89. Mai mult decât atât, ***interdicția de a desfășura activități de reprezentare în judecătorii, la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție de a reprezenta în judecătorii, la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție pe durata exercitării mandatului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii***, prevăzută la art. 3 alin. (8) din Legea nr. 947/1996, a fost introdusă prin Legea nr. 103 din 24.08.2021, în vigoare din 17.09.2021 și **vizează strict profesorii de drept titulari**, iar potrivit modificărilor la Legea nr. 947/1996, operate prin Legea nr. 246 din 29.07.2022 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare din 26.08.2022, prin extindere, această interdicție vizează membrii Consiliului Superior al Magistraturii, care nu fac parte din rândul judecătorilor, numiți de Parlament din *persoane care au experiență în domeniul dreptului sau al științelor politice, economiei, psihologiei* de cel puțin 10 ani. Adică interdicția dată, **NU vizează expres membrii non-judecători care dispun de licență de avocat**.
90. Prin urmare, s-a adeverit că nu corespunde normelor legale și adevărului, afirmația dlui Alexandru Postică, precum că: ***„reprezentarea în judecătorii, la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție, poate fi realizată doar de avocații care dispun de licență”***; **„legiuitorul a menționat că membrii non-judecători care dispun de licență de avocat pe perioada mandatului de membru pot activa în continuare în funcția de avocat.[...]”**.
91. De asemenea Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova menționează că într-un caz similar prin Hotărârea nr. 07 – 14¹ /18.04.2025 privind incompatibilitatea dintre profesia de avocat cu funcția de demnitate publică a constatat că funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii este funcție de demnitate publică, iar activitatea de avocat este incompatibilă cu aceasta, care este o stare de incompatibilitate prevăzută expres la art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură.

92. Consiliul Uniunii Avocaților concluzionează că în ansamblu, **poziția Dlui Turuta Constantin și a avocatului Alexandru Postica nu reușește să infirme dispozițiile clare ale legii și considerentele Curții Constituționale**. Interpretările sale sunt contrazise de hotărârile anterioare adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii și de Hotărârea Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova nr. 07 – 14¹ /18.04.2025.
93. În concluzie, având în vedere circumstanțele de fapt și de drept invocate supra, Consiliul Uniunii Avocaților constată că *funcția membrilor în Consiliul Superior al Magistraturii, care nu fac parte din rândul judecătorilor numiți de Parlament în temeiul Constituției din rândul persoanelor care se bucură de o înaltă reputație profesională, de integritate personală și au experiență în domeniul dreptului sau al științelor politice, economiei, psihologiei de cel puțin 10 ani, este o funcție de demnitate publică*. Prin urmare, profesia de avocat este **incompatibilă** cu funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii, care nu face parte din rândul judecătorilor.

În continuare Consiliul Uniunii Avocaților va verifica dacă există stare de incompatibilitate a avocatului Alexandru Postică cu funcția de demnitate publică de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, ocupată.

94. În conformitate cu art. 13 alin. (3) din Statutul Profesiei de avocat „*Stările de incompatibilitate prevăzute la art. 11 din Lege se verifică și se constată de către Consiliul Uniunii Avocaților la cerere sau din oficiu.*”. Potrivit dispozițiilor legale invocate supra, Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova nu verifică stări de incompatibilitate ipotetice, ci situații de fapt concrete și existente la momentul verificării stărilor de incompatibilitate de către Consiliul Uniunii Avocaților.
95. Astfel Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova constată că la 23.04.2025, prin cererea nr.1097/2025, avocatul Postica Alexandru a solicitat consemnarea suspendării activității de avocat. Prin ordinul Secretarului General al Uniunii Avocaților din Republica Moldova nr. 118 din 25.04.2025 a fost dispusă suspendarea activității de avocat.
96. În conformitate cu art. 11 alin. (2) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, „(2) *Incompatibilitățile prevăzute la alin. (1) nu se răsfrâng asupra avocaților a căror activitate este suspendată*”.
97. Consiliul Uniunii Avocaților reiterează că, norma prevăzută la art. 11 alin. (1) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, **nu prevede nicio derogare în sensul că, nu există norme derogatorii care să stabilească excepții care să permită exercitarea profesiei de avocat concomitent cu ocuparea unei funcții publice ori de demnitate publică**. Avocații trebuie să respecte întocmai aceste incompatibilități impuse de lege. Orice abatere de la norma precitată constituie o gravă abatere disciplinară care se sancționează, iar continuarea exercitării profesiei de avocat după intervenirea cazului de incompatibilitate constituie o faptă de exercitare ilegală a profesiei de avocat.
98. Astfel Consiliul Uniunii Avocaților constată că la data examinării procedurii administrative activitatea de avocat a dlui Alexandru Postica este suspendată, fapt pentru care Consiliul Uniunii Avocaților va constata *lipsa stării de incompatibilitate a avocatului Postica Alexandru cu funcția de demnitate publică membru al Consiliului Superior al Magistraturii la 23.05.2025 la data examinării procedurii administrative*.

Cu privire la cererea de suspendare a procedurii administrative.

99. În cadrul ședinței Consiliului Uniunii Avocaților din 23.05.2025, avocatul Postica Alexandru a solicitat suspendarea procedurii administrative invocând procesul civil pendinte la Curtea de Apel Centru privind contestarea în control normativ a dispozițiilor art.13 alin. (3) din Statutul Profesiei de avocat care prevede că „*Stările de incompatibilitate prevăzute la art. 11 din Lege se verifică și se constată de către Consiliul Uniunii Avocaților la cerere sau din oficiu.*”, precum și necesitatea formulării de adrese către autoritățile statului în vederea clarificării statutului funcției de demnitate publică a membrilor CSM care nu fac parte din rândul judecătorilor, numiți de Parlament.
100. Potrivit art. 81 alin. (1) Cod Administrativ al RM, „*În cazul în care actul administrativ individual al autorității publice depinde de un act, o operațiune preliminară sau de un raport juridic care trebuie constatat de o altă autoritate publică ori formează obiectul unei alte proceduri administrative sau judiciare pendinte, autoritatea publică suspendă procedura administrativă până la emiterea actului administrativ respectiv, efectuarea operațiunii administrative respective sau până la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive.*”
101. Consiliul Uniunii Avocaților constată că temeiurile invocate de avocatul Alexandru Postica nu se încadrează în dispozițiile art. 81 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova. Or, pe de o parte, norma de la art. 13 alin. (3) din Statutul profesiei de avocat stabilește clar competența Consiliului Uniunii Avocaților de a verifica și de a constata stările de incompatibilitate prevăzute la art. 11 din Lege nr. 1260/2002. Pe de altă parte, soluția în cauza pendinte pentru controlul normativ al art. 13 din Statutul profesiei de avocat aflată pe rolul Curții de Apel Centru, NU poate avea un impact asupra hotărârii emise de Consiliul Uniunii Avocaților, în sensul că, actul administrativ individual care urmează a fi adoptat în speță, NU formează obiectul unei alte proceduri administrative sau judiciare pendinte. Totodată, în conformitate cu art. 228 alin. (2) Cod Administrativ, „*(2) Actul administrativ normativ anulat în tot sau în parte de către instanța de judecată nu produce efecte juridice din momentul în care hotărârea instanței de judecată devine definitivă.*”
102. Mai mult decât atât, atribuția Consiliului Uniunii Avocaților de verificare și constatare a incompatibilităților este reglementată nu doar de Statutul Profesiei de avocat, ci și de Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, care dispune la art. 39 lit. b) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, că *Consiliul Uniunii Avocaților soluționează, în perioada dintre sesiunile Congresului, problemele privind exercitarea profesiei de avocat, cu excepția celor date în competența Congresului.*
103. Consiliul Uniunii Avocaților mai constată că, necesitatea de a formula adrese către autoritățile statului pe problema abordată, la fel nu se încadrează în prevederile art. 81 alin. (1) din Codul administrativ. Mai mult, Consiliul Uniunii Avocaților a interpretat normele aplicabile speței în spiritul legii, în conformitate cu art. 71 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Iar norma de la art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură cât și normele ce reglementează statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, sunt clare, inclusiv, prin prisma considerentelor din hotărârile relevante a Curții Constituționale, hotărârilor anterioare adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii și celor adoptate de Consiliului Uniunii Avocaților citate supra.
104. Mai mult decât atât, Consiliul Uniunii Avocaților menționează că invocarea unei proceduri de control normativ pentru a evita constatarea unei situații deja reglementate de lege reprezintă o tentativă de blocare abuzivă a mecanismului legal de constatare a incompatibilităților. Aceasta contravine principiului bunei-credințe și riscă să creeze un

precedent prin care orice participant la procedura administrativă ar putea solicita suspendarea acesteia doar prin invocarea unor inițiative subiective de contestare a normelor aplicabile.

105. Pe cale de consecință, nu este întrunit niciun temei juridic și obiectiv care să condiționeze necesitatea suspendării procedurii administrative.

Astfel, urmare dezbaterilor, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. a), art. 38 alin. (6), art. 39 lit. b) și o) din Legea nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, art. 13 alin. (1), (3), (3¹) din Statutul profesiei de avocat, Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, art.art.31, 87, 117,118, 120, 121 Cod Administrativ al Republicii Moldova.

HOTĂRĂȘTE:

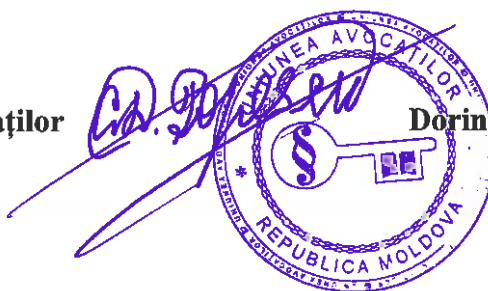
Art. 1. Se respinge solicitarea dlui Postica Alexandru cu privire la suspendarea procedurii administrative.

Art. 2. Se constată lipsa stării de incompatibilitate a avocatului Alexandru Postica cu funcția de demnitate publică ocupată – membru al Consiliului Superior al Magistraturii, la data examinării sesizării.

Art. 3. Prezenta Hotărâre intră în vigoare din momentul adoptării și se publică pe pagina web oficială a Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Art. 4. Prezenta hotărâre poate fi contestată în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în termen de 30 de zile de la publicare (26.06.2025) pe pagina web oficială a Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Președintele Uniunii Avocaților

Dorin POPESCU